

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Facultat de Dret

Av. Diagonal, 684
08034 Barcelona
Tel. 93 402 15 73
Fax 93 402 43 54
mid.dret@ub.edu

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA DRET MERCANTIL I – GRUP M-2 CURS 2010-2011

ASSIGNATURA D'AVALUACIÓ ÚNICA

Professor de l'assignatura
Grup
Llengua docència
Horari tutoria de l'assignatura

Dr. Daniel Vázquez Albert
Dret Mercantil I, M-2, 4rt curs
Castellà
Dilluns 12-13 hores

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENTATGES

L'assignatura seguirà un règim d'avaluació única en els termes que a continuació es desenvolupen.

L'avaluació única tindrà lloc en la data del mes de gener que determini el Consell d'Estudis i consistirà en un examen escrit. No obstant, els estudiants podran sol·licitar amb antel·lació la realització de l'esmentat examen amb caràcter oral.

L'examen, tant si és escrit com oral, es dividirà en tres exercicis:

- 1) Una pregunta de desenvolupament sobre algun dels continguts de l'assignatura.
- 2) Tres preguntes concretes sobre conceptes bàsics de l'assignatura.
- 3) Un cas pràctic sobre el que es plantejaran diverses preguntes concretes. Per contestar les preguntes relatives a aquest tercer exercici, els estudiants podran fer ús de recopilacions legislatives, pel que serà obligatori especificar els preceptes aplicables al cas, com també fonamentar jurídicament les respostes.

Els estudiants comptaran amb un temps total d'una hora i mitja. Cadascun d'aquests tres blocs, que es puntuaran del 0 al 10, comptaran un terç de la nota de l'examen en el seu conjunt.

En la qualificació final de l'assignatura es tindrà en consideració la realització de les diferents activitats, de caràcter eminentment pràctic, que es proposaran al llarg del curs.

També es tindrà en consideració la capacitat d'anàlisi crítica, d'argumentació i de precisió en el llenguatge jurídic, pel que serà objecte d'avaluació la participació activa a classe.

BLOCS TEMÀTICS

Bloc I: Evolució històrica del concepte i fonts del dret mercantil

Objectius específics del bloc	Aproximació al dret mercantil i a les institucions mercantils.	
Continguts	<p style="text-align: center;">BLOC I EVOLUCIÓ HISTÒRICA DEL CONCEPTE I FONTS DEL DRET MERCANTIL</p> <p>Lliçó 1^a. El Dret Mercantil com a categoria històrica. 1.1. Origen i evolució històrica del Dret Mercantil: a) el <i>ius mercatorum</i>; b) el Dret públic del mercantilisme; c) la codificació del Dret Mercantil; d) la descodificació.- 1.2. Noves tendències al Dret Mercantil actual.</p> <p>Lliçó 2^a.- El concepte de Dret Mercantil. 2.1. Les diferents teories en relació a la noció de Dret Mercantil: a) teoria dels actes de comerç; b) teoria dels actes en massa; c) teoria de l'empresa; d) teoria del mercat.- 2.2. El concepte del Dret mercantil a l'actualitat.- 2.3. El concepte del Dret mercantil i les competències dels Jutjats Mercantils.</p> <p>Lliçó 3^a.- Les fonts del Dret Mercantil. 3.1. La Constitució econòmica: a) llibertat d'empresa; b) límits a la llibertat d'empresa fonamentats en l'interès general; c) La distribució de competències entre Estat i Comunitats Autònomes a l'àmbit mercantil.- 3.2. El Dret Mercantil de la Unió Europea.- 3.3. Les Lleis mercantils: Codi de Comerç i Lleis especials.- 3.4. Els usos de comerç.- 3.5. Altres possibles fonts del tràfic jurídic mercantil: especial referència a les condicions generals de la contractació.- 3.6. L'autorregulació.</p>	
Activitats (repetir aquest apartat tantes vegades com activitats s'hagin dissenyat per aquest bloc)	Descripció de l'activitat.	L'elaboració d'un comentari escrit de lectura analitzant l'evolució del dret mercantil fins a l'actualitat.
	Activitat presencial o no presencial.	Presencial i no presencial
	Com s'avalua.	Es valorarà la comprensió del text, la capacitat d'anàlisi i síntesi i la redacció del comentari.
Fons d'informació	Legislació: Codi de comerç i les lleis mercantils complementàries. Compendi legislatiu actualitzat. Manuals de suport: BERCOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, A., <i>Apuntes de Derecho Mercantil</i> , Cizur Menor, Aranzadi.	

	<p>BROSETA, M., <i>Manual de derecho mercantil</i> (2 vol), Madrid, Tecnos.</p> <p>JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G. (coord.), <i>Derecho mercantil</i> (2 vol.), Barcelona, Ariel.</p> <p>MENÉNDEZ, A. (dir.), <i>Lecciones de derecho mercantil</i>, Madrid, Civitas.</p> <p>SÁNCHEZ CALERO, <i>Instituciones de Derecho Mercantil</i>, (2 vol.), Cizur Menor, Aranzadi.</p> <p>URÍA, R./MENÉNDEZ, A. (dirs.), <i>Curso de derecho mercantil</i> (2 vol.), Madrid, Civitas.</p> <p>VICENT CHULIÀ, F., <i>Introducción al derecho mercantil</i>, València, Tirant lo Blanch</p>
--	--

Bloc II: Estatut jurídic de l'empresari i l'empresa

Objectius específics del bloc	<p>Conèixer la noció d'empresari i les classes.</p> <p>Introduir-se en el sistema de responsabilitat civil de l'empresari</p> <p>Conèixer les funcions del Registre Mercantil</p> <p>Conèixer les obligacions comptables de l'empresari</p> <p>Conèixer els diversos tipus d'auxiliars i col·laboradors de l'empresari.</p> <p>Identificar l'empresa com a part del tràfic jurídic.</p>
Continguts	<p style="text-align: center;">BLOC II</p> <p style="text-align: center;">ESTATUT JURÍDIC L'EMPRESARI I DE L'EMPRESA</p> <p>Lliçó 4ª.- Estatut jurídic de l'empresari.</p> <p>4.1. Distinció entre empresa, empresari i establiment mercantil.- 4.2. Activitat empresarial i activitats professionals, artístiques i esportives.- 4.3. Tipologia empresarial: a) grans empreses i petites i mitjanes empreses; b) empresari individual i empresari social.- 4.4. Especialitats de l'empresari individual: a) capacitat; b) prohibicions i restriccions; c) exercici d'activitat mercantil per persona casada.- 4.5. Responsabilitat de l'empresari: a) responsabilitat il·limitada i tendència cap a la limitació; b) responsabilitat subjectiva i tendència cap a l'objectivació.</p> <p>Lliçó 5ª.- El Registre Mercantil.</p> <p>5.1. Registre Mercantil i publicitat legal.- 5.2. Altres funcions del Registre Mercantil.- 5.3. Organització del Registre Mercantil: a) Registres Mercantils territorials; b) Registre Mercantil Central.- 5.4. Subjectes i actes inscrivibles.- 5.5. Fases de la inscripció i principis registrals: a) presentació dels documents; b) qualificació dels documents; c) eficàcia de la inscripció.- 5.6. Els registres especials.</p> <p>Lliçó 6ª: La comptabilitat de l'empresari.</p> <p>6.1. Funcions de la comptabilitat de l'empresari.- 6.2. El deure de comptabilitat i les conseqüències del seu incompliment. Llibres obligatoris i forma de portar els llibres.- 6.3. Comptes anuals: a)</p>

	<p>documents integrants; b) Principis i normes de valoració comptable.- 6.4. Verificació dels comptes anuals: a) auditoria obligatòria i voluntària; b) règim dels auditors de comptes.- 6.5. Dipòsit dels comptes anuals.- 6.6. Els comptes consolidats dels grups de societats.6.7. L'eficàcia provatòria de la comptabilitat. 6.8. El secret comptable i les seves excepcions.</p> <p>Lliçó 7ª: La representació mercantil. 7.1. Concepte i funcions de la representació mercantil: a) classes de representació; b) relacions entre empresari i representant.- 7.2. Apoderat general o factor: a) relacions entre empresari i factor; b) obligacions del factor; c) forma i publicitat del poder de representació; d) extinció de la relació; e) factor notori; f) empresari ocult.- 7.3. Apoderats singulars.</p> <p>Lliçó 8ª. L'establiment com a objecte de negocis jurídics. 8.1. Noció d'establiment.- 8.2. Elements que integren l'establiment mercantil. El fons de comerç. 8.3. La transmissió de l'establiment mercantil i les seves dificultats.- 8.4. Tipologia de negocis jurídics sobre l'establiment: a) compra-venda; b) arrendament; c) úsdefruit; d) L'establiment com a objecte de garantia i d'embargament. e) transmissió <i>mortis causa</i>. f) la transmissió de l'establiment mercantil al concurs de creditors.</p>	
Activitats (<i>repetir aquest apartat tantes vegades com activitats s'hagin dissenyat per aquest bloc</i>)	Descripció de l'activitat (debat, seminari, estudi de cas, comentari de text...).	Resolució de casos pràctics.
	Activitat presencial o no presencial.	Presencial i no presencial
	Com s'avalua.	Es valorarà la capacitat d'anàlisi crítica, d'argumentació i de precisió en el llenguatge jurídic, pel que també serà objecte d'avaluació la participació activa a classe.
Fonts d'informació	Legislació: Codi de comerç i les lleis mercantils complementàries. Compendi legislatiu actualitzat. Manuals de suport: BERCOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, A., <i>Apuntes de Derecho Mercantil</i> , Cizur Menor, Aranzadi. BROSETA, M., <i>Manual de derecho mercantil</i> (2 vol), Madrid, Tecnos. JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G. (coord.), <i>Derecho mercantil</i> (2 vol.), Barcelona, Ariel. MENÉNDEZ, A. (dir.), <i>Lecciones de derecho mercantil</i> , Madrid, Civitas. SÁNCHEZ CALERO, <i>Instituciones de Derecho Mercantil</i> , (2 vol.), Cizur Menor, Aranzadi. URÍA, R./MENÉNDEZ, A. (dirs.), <i>Curso de derecho mercantil</i> (2 vol.), Madrid, Civitas. VICENT CHULIÀ, F., <i>Introducción al derecho mercantil</i> , València, Tirant lo Blanch	

Bloc III: El mercat. Dret de la competència, de la propietat industrial i dels consumidors

Objectius específics del bloc	Coneixement del règim de lliure competència: els acords restrictius, l'abús de la posició de domini, les concentracions Coneixement dels actes de competència deslleial i la publicitat il·lícita Coneixement del règim de protecció de la propietat industrial i intel·lectual
Continguts	<p style="text-align: center;">BLOC III EL MERCAT. DRET DE LA COMPETÈNCIA, DE LA PROPIETAT INDUSTRIAL I DELS CONSUMIDORS</p> <p>Lliçó 9^a.- Dret de la competència (I): competència deslleial. 9.1. Concepte i fonament.- 9.2. La Llei de Competència Deslleial.- 9.3. Noció d'acte de competència deslleial: la clàusula general.- 9.4. Tipologia d'actes deslleials: a) actes contra els competidors; b) actes contra els consumidors; c) actes contra el mercat.- 9.5. Aspectes processals.- 9.6. Competència deslleial i publicitat: a) la Llei General de Publicitat i les seves relacions amb la Llei de Competència Deslleial; b) la publicitat il·lícita; c) aspectes processals; d) l'autocontrol de la publicitat.</p> <p>Lliçó 10^a.- Dret de la competència. (II): defensa de la competència. 10.1. Concepte i fonament.- 10.2. El Dret de la competència de la Unió Europea.- 10.3. La Llei de Defensa de la Competència i la seva reforma.- 10.4. Acords i pràctiques restrictives.- 10.5. Autorització d'acords i pràctiques restrictives: a) autoritzacions individuals; b) autoritzacions en bloc.- 10.6. Abús de posició dominant.- 10.7. Falsejament de la lliure competència per actes deslleials.- 10.8. Control de les concentracions.- 10.9. Control dels ajuts públics.- 10.10. Òrgans i procediments d'aplicació.</p> <p>Lliçó 11^a.- Dret de propietat industrial (I): marques i signes distintius. 11.1. Relacions entre el Dret de propietat industrial i el Dret de la competència.- 11.2. Concepte i funció dels signes distintius.- 11.3. La marca: a) concepte i funcions; b) classes de marques; c) prohibicions absolutes i relatives de registre; d) sol·licitud i procediment de registre; e) drets del titular de la marca; f) obligació d'ús; g) accions per violació; h) transmissió i llicència de marca; i) nul·litat i caducitat; j) marques col·lectives i de garantia.- 11.4. La protecció internacional de les marques: marca internacional i marca comunitària.- 11.5. El nom comercial.- 11.6. La problemàtica dels noms de domini.- 11.7. Denominacions d'origen i indicacions geogràfiques.</p>

	<p>Lliçó 12ª.- Dret de propietat industrial (II): patents i creacions industrials.</p> <p>12.1. Concepte i funció de les creacions industrials.- 12.2. La patent: a) requisits de patentabilitat; b) el secret industrial (<i>know-how</i>); c) procediments de concessió; d) contingut del dret; e) accions per violació; f) transmissió del dret: la llicència de patent i de <i>know-how</i>; g) obligació d'explotar; h) nul.litat i caducitat.- 12.3. La protecció internacional de les patents: el Tractat de Cooperació en matèria de patents, la patent europea i la patent comunitària.- 12.4. Els models d'utilitat.- 12.5. El disseny industrial.- 12.6. Protecció d'altres innovacions: a) obtencions vegetals; b) topografies de productes semiconductors.</p> <p>Lliçó 13ª.- Dret dels consumidors.</p> <p>13.1. Fonament de la protecció dels consumidors.- 13.2. Normativa en matèria de protecció dels consumidors: a) la Llei General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris; b) legislació especial; c) legislació autonòmica; d) normativa europea.- 13.3. Règim general de protecció dels consumidors: a) noció de consumidor; b) drets bàsics dels consumidors; c) sancions per incompliment de la normativa; d) procediments.- 13.4. Condicions generals de la contractació i clàusules abusives.- 13.5. Responsabilitat per danys causats per productes i serveis defectuosos.- 13.6. Garanties en la venda de béns de consum.</p>	
<p>Activitats (<i>repetir aquest apartat tantes vegades com activitats s'hagin dissenyat per aquest bloc</i>)</p>	<p>Descripció de l'activitat (debat, seminari, estudi de cas, comentari de text...).</p>	<p>- Resolució de casos pràctics.</p>
	<p>Activitat presencial o no presencial.</p>	<p>Presencial i no presencial</p>
	<p>Com s'avalua.</p>	<p>- Es valorarà la capacitat d'anàlisi crítica, d'argumentació i de precisió en el llenguatge jurídic, pel que també serà objecte d'avaluació la participació activa a classe.</p>
<p>Fonts d'informació</p>	<p>BERCOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, A., <i>Apuntes de Derecho Mercantil</i>, Cizur Menor, Aranzadi.</p> <p>BROSETA, M., <i>Manual de derecho mercantil</i> (2 vol), Madrid, Tecnos.</p> <p>JIMÉNEZ SÁNCHEZ, G. (coord.), <i>Derecho mercantil</i> (2 vol.), Barcelona, Ariel.</p> <p>MENÉNDEZ, A. (dir.), <i>Lecciones de derecho mercantil</i>, Madrid, Civitas.</p> <p>SÁNCHEZ CALERO, <i>Instituciones de Derecho Mercantil</i>, (2 vol.), Cizur Menor, Aranzadi.</p> <p>URÍA, R./MENÉNDEZ, A. (dirs.), <i>Curso de derecho mercantil</i> (2 vol.), Madrid, Civitas.</p> <p>VICENT CHULIÀ, F., <i>Introducción al derecho mercantil</i>, València, Tirant lo Blanch</p>	